

GENT NOVA

Periòdic Catalanista ↔ Portaveu del Centre Catalanista "Gent Nova"

Sortirà cada dissapte

ANY XIV

BADALONA 16 MARS 1912

NÚM. 538

Redacció y Administració: Lluç, 51, 53 y 55 y Sant Francesc, 58 y 60. - Badalona.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 cèntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 cèntims.
Tots los treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna a aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realitza la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en matèries religioses, polítiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSEMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

AL ENTORN D'UN DISCURS

El President del C. N. R. de Barcelona, en Santiago Gubern, ha donat una conferencia sobre'l tema «El problema nacional de Catalunya». Aquest acte, per les declaracions que'n ell varen ferse y per esser dites per el representant de la fracció de l'U. F. N. R., que per la seva importancia porta la direcció del partit, tenen transcendencia per senyalar orientacions pera l'avenir.

No volem parlar de la part de critica de l'acció dels altres grups catalanistes feta per en Gubern, y sòls dedicarem aquestes ratlles a les afirmacions que en pro del Nacionalisme va fer.

Nosaltres trovem justes les paraules del orador al sentirse optimista respecte'l problema nacionalista de Catalunya, perquè existirà sempre mentres no's dongui satisfacció a les seves justes aspiracions. Els homes podran, ab les seves inconseqüències, fer semblar esmortuit el sentiment patriòtic; podrà'l centralisme combatrel o procurà desnaturalisar-lo, pero no lograrà borrar una lley de la naturalesa: l'esperit de tot un poble, que vol posseir la seva vida.

En Gubern, en el seu discurs, va proclamar la necessitat de que l'agrupament federal nacionalista ha de procurar esser intensament nacionalista pera que no perdi el nostre poble el sentiment patriòtic, en aquets moments que'ls regionalistes estan diposats a col·laborar en l'obra de la monarquia.

El pensament d'en Gubern està condensat en aquests paragrafs, que retallem del seu discurs:

«Ara podem afirmar rodonament, sense temor a que nostres paraules tinguin regust d'exageració

partidista, que l'nacionalisme català el representem y el sostenim y l'encarnem l'Unió Catalanista y els federals nacionalistes. Són aquestes dues les úniques forces patriòtiques que mantenen ben alt el penó de les reivindicacions catalanistes, que van desde'l reconeixement de la nacionalitat catalana fins a la creació de l'Estat català am tot el contingut dels poders constitucionals que li pertocquen. En conseqüencia, les bones relacions que sempre han existit entre la Unió Catalanista y nosaltres deuen intensificarse; la nostra recíproca comunicació ha d'esser cada dia més íntima; la nostra acció política y social més enllassada en tot lo que afecta al plet colectiu. Si hem tingut la desgracia de que un germà ens fugi en cerca d'aventures, nosaltres ens hem d'agrupar entorn de la mare pera ajudar-la, pera defensar-la, pera consolar-la, esperant que l'esgarriat torni a trucar a la porta, pedit de la seva bojeria.»

Ens plauen aquestes declaracions y les aplaudim, portats per l'amor que sentim a nostra Catalunya; aquest mateix sentiment que'ns ha fet censurar tot lo que nosaltres hem considerat mals passos dels federals nacionalistes.

Una profecia d'en Gubern ens ha amargat el nostre cor de catalans, la de que de continuar victorioses les dretes a Barcelona, potser s'uniran, encara que sigui contra la voluntat dels federals nacionalistes, els vots republicans de la ciutat comtal; lo que si es realisés seria un perjudici pera la causa de Catalunya, car al presentarse la lluita electoral ab aquest caràcter, desapareixeria d'ella el factor catalanista.

La manifestació aquesta, feta per en Gubern, per la representació que ostenta y desde el lloc que

va ferse, més que una simple profecia perillosa, sembla una orientació provable per al cas que les dretes realisin una política exageradament tendenciosa. En aquest cas, l'U. F. N. R. cauria en el mateix renunciament, que convenim ha caigut la «Lliga Regionalista», al acceptar sense prevencions l'actual règim. Per l'ideal republicà s'uniria ab enemics del nacionalisme, que desgraciadament en l'Estat espanyol, y fins dintre Catalunya, n'hi han, igualment en els camps monàrquics com en els republicans y socialistes.

Y aquest gran perill s'ha d'evitar procurant fer sempre una intensa acció nacionalisadora del nostre poble, pera que sigui l'ideal patriòtic el primer y preferent en els grups autonomistes. —J.

COMENTARI

El bisbe de Jaca es una excepció y un exemple dins del alt clero espanyol, car si tots fessin com ell, si anessin a fer política y a defensar llurs interessos al Senat y al Congrés com els altres estaments socials, molt millor aniria la política religiosa. Sobre tot no fora necessari ni tantsols tolerat que seglars perteneixents a l'extrema dreta posessin la religió al servei de llurs fins politics fent moltes vegades an aquesta un ben migrat favor.

Les afirmacions del bisbe de Jaca son de gran interès per als catòlics a ultransa que no poden admetre cap censura contra lo que té una aparença religiosa y com si no fos cosa per demés sabuda que molt sovint darrera de la Creu hi ha el diable. Aquets catòlics a ultransa que defensen l'Inquisició per la simple raó de que'ls llicerals l'ataquen, han pogut sentir com un bisbe en plé Senat se declarava enemic de aquell tribunal dient que si ell hagués sigut diputat en les Corts del any 12 hauria votat per la seva supressió; han pogut sentir a dit bisbe declarar contra les afirmacions d'un altre senador tradicionalista que no creia que'ls reis tinguessin la llur autoritat per dret diví sino per delegació del poble; han pogut sentir, en fi, un seguit d'afirmacions que si les hagués fet un polític qualsevol, l'haurien calificat d'anticlerical y enemic de la religió catòlica, però com han estat fetes per un bisbe no tenen més remei els ultramontans que admétreles com a bones.

Aquesta vegada en Polo y Peyrolón, qui si es senador no ho deu pas certament al seu talent, ha rebut una embestida formidable donat el cantó d'aont venia y la seva xardorosa defensa de Felip II y de Ferrán VII han acabat de donar la mida de la seva migrada mentalitat. Perque es cosa que té bemols atrevir-se a lloar a un rei que tan com a home com, com a monarca no mereix consideració per la simple raó de que fou un rei absolut; per atrevir-se a entonar un càntic d'elogi a Ferrán VII qui ha estat ja judicat per l'història, se necessita una dosis d'estultícia que sols pot tenir el famós senador carlí. Mala manera es de defensar a un sistema de govern, el defensar an aquells que precisament més han contribuït an el seu descrèdit y que per llurs actes son ja de fet indefensables. Ab oradors d'aquesta mena ens sembla que'l partit tradicionalista no farà gaire camí.

Empró no es això lo que'ns interessa; lo que'ns interessa es recomanar l'atenció dels catòlics sobre les paraules del senyor bisbe de Jaca pera que aprenguin a no fiarse d'aquells que en nom de la religió anatematicen tot lo que'ls sembla convenien oblidant aquella màxima tan antiga y tan coneguda: «doneu al César lo que es del César y a Deu lo que es de Deu.

JEPUS.

NOTES LOCALS

DEFUGINT UN DEBAT.

El regidor en Faustí Nadal en la sessió d'aquesta setmana, al llegir-se l'acta de l'anterior, va demanar que constés en acta una manifestació feta per en Casas. Els propòsits d'en Nadal al fer la petició, posaren de manifest les seves intencions, que no son altres que procurar fer creurer als badalonins el descrèdit, que ell y els seus, han proclamat del anterior Ajuntament, del que'n formaven part dos correligionaris seus y presidia un catòlic. Empró en Nadal no va sortir-se ab a seva, perque en Casas va repetir lo per ell dit, de que l'Ajuntament anterior, si no havia resolt la subvenció a la viuda Villuendas, era perque en els últims temps de la seva actuació estava en descomposició, tant, que hi havia comissió que era formada d'un sol individu, oferint-se discutir les causes de la descomposició quan es provoqui un debat sobre la qüestió; y l'oferta aquesta no va esser acceptada per en Nadal, ni per cap altre regidor de la majoria; lo que'ns prova de que temien no surtir-ne bé del debat si l'haguessin acceptat.

Altra vegada torna a presentarse el cas de que, els directors de la coalició catòlic-regionalista-jau-mista defugen discutir en el Consistori lo que permeten es fassi fora d'ell: desacreditar l'anterior Ajuntament.

No podem comprendre l'interès que tenen en atacar una cosa que ja no existeix, un Ajuntament que ja ha acabat la seva missió; y que precisament aixís ho fassi una majoria consistorial, que té les responsabilitats del govern de la ciutat, encara resulta menys comprensible.

Les ineptituds demostrades per la majoria del Municipi, durant el curt temps que governa y l'interès que tenen els seus directors en pretendre desacreditar a l'anterior Ajuntament, fa creurer, que'ls qu'avui ens governen pera poguer presentarse com els millors necessiten reventar als altres.

No creiem que hi hagi ningú que'ls hi envegi la seva gloria, ni per els mèrits demostrats y menys mentres usin aital procedir ab els seus antecessors.

Por.

L'actitut d'en Pujol y en Domènech Galcerán en la sessió d'aquesta setmana, mereix article apart. El seu silenci, davant de les acusacions que'ls varen fer els radicals, diuen ben clarament la seva culpa y responsabilitat en la campanya injusta que s'ha fet contra l'anterior Ajuntament.

No es, senyor Pujol, davant d'un públic convocat per invitació, ni en un brindis després d'un apat festejant una victòria, aont s'ha de censurar als seus-excompanys de Consistori; sinó al presentarse ocasió, en aquest lloc y davant d'ells—els que encara siguin regidors—pera que tothom vegi el fonament dels atacs. Y en Domènech Galcerán, per qué deixà sense contesta els atacs directes a la seva persona, que se l'acusà de que pera conseguir l'objecte que's proposava apelà a tots els medis?

Els que han demostrat tenir tanta antiq'atya con-

tra la situació municipal anterior, no han aprofitat aquesta ocasió pera prová que era just el seu procedir, y devant del perill que incorrien, en el cas de discutirse, no han tingut inconvenient en permeneixer morts en el Consistori, malgrat haver sigut ben directament aludits y acusats.

S'esplíca que en Casas no volgués iniciá el debat, car de ferho hauria semblat que, urgentment, pretenia una reparació pera'l anterior Ajuntament, quan no la necessita, empró no defugí cap mena de discussió. En cambi no té excusa el silenci de'n Pujol y de'n Domenech Galcerán sinó es accasellat per la por.

Consideravem que eren prudents, però no tant!

LA VERITAT Y L'INGENUITAT EN MARXA.

L'orgue de la coalició catòlich-regionalista-jaimista, ha fet semblá periódics serios als molts de lerrouxistes que hem vist escrits ab aquell especial llenguatge, ben poc cult, que ha personalisat moltes de dites publicacions.

Preguem a nostres llegidors y a tots el badalonins, que llegeixin el número del passat dissapte y se convencerán que no som exagerats en la comparació. Dit número, es un continuat atac y la «veritat» y l'«ingenuïtat» queda convertida en mala fé y no volém calificar la forma de llenguatge perquè no s'ens acut un calificatiu prou dur apropiat.

Aixís es com actúa la premsa inspirada pels directors de les dretes badalonines, sense recordar-se del mal que fan a l'educació política de nostre poble.

Que Badalona els hi perdoni si un jorn, el que cessi el deliri de mando que sofreixen, se'n arrepenyeixen.

POLITQUES

De Madrid el telégraf ens anuncia que'n Junoy ha celebrat una conferencia ab en Melquiades Alvarez.

En dita conferencia s'assegura, que s'ha tractat del pròxim viatge del darrer a Catalunya, aont pensa celebrar una sèrie d'actes de conjunció republicana. També diu el telegrama, que'n Junoy ha procurat, en la referida conversa, sapiguer lo que pensa l'Alvarez respecte'l problema catalá y que aquet s'ha mostrat disposat a fer la declaració de que acceptava totes les autonomies.

No'ns podém queixar dels homes polítics espanyols; l'un dia ens fan sapiguer que'n Maura es molt autonomista; l'altre es en Lerroux que posa en el seu diari l'etiqueta autonomista; més tard al entrar els federals nacionalistes en la conjunció republicana-socialista, varen dirnos que ab aquest acte la minoria conjuncionista reconeixia els drets del Nacionalisme catalá; últimament an en Canalejas se'l proclamava un bon descentralisador ab motiu de la entrega per els representants de les

Diputacions catalanes del projecte de la Mancomunitat, y ara el futur quefe d'un partit republicá, en Melquiades Alvarez, també sembla disposat al reconeixement de la personalitat de Catalunya.

Tothom ens estima; tots son autonomistes, empró la prova de que'n son mai vé y per el contrari, cada dia noves vexacions venen a demostrarnos que'l centralisme segueix de seva obra d'anulació de les poques institucions característiques regionals y locals que encara disfrutem.

Malgrat aixís, mai falta a Catalunya, qui creu en les declaracions autonomistes de certa gent, ab els que's vol fer aliances que cap profit en treurá la nostra terra. Y més en el cas origen d'aquestes ratlles, que'n Melquiades Alvarez pot fer dites declaracions pera arrastrar cap el seu futur partit els descontents de l'U. F. N. R., o sigui els més caracterisats individus de l'antiga Unió Republicana.

L'Ossorio y Gallardo, ex-governador civil de Barcelona en temps del govern conservador, ha donat una conferencia en el «Círcol Conservador» de Madrid disertant sobre'l Catalanisme.

El que fou governador de Barcelona en temps de la Solidaritat, segons ens diuen els telegrams, vá afirmar l'existència del moviment patriótic catalá, empró negá la personalitat catalana quan digué «que les costums, teatre, premsa y quan constitueix la vida de Catalunya, conté l'ànima genuinament espanyola. Al parlar del temps de les estridencies y de la Solidaritat, vá dir que'l Nacionalisme el compren en teoria y que posat a la práctica, té el defecte capital de no viure en la realitat.

En la conferencia s'hi aprecia que'l catalanisme — deu referirse al grupo regionalista — volia perteneixer indiferent a les reials jornades, empró no ho conseguí, perquè el poble catala rebé, segons ell ab entusiasme al Monarca, en oposició als directors de regionalisme. Sobre aquet punt, *La Veu de Catalunya* del 13 corrent, nega qu'els seus homes estessin indiferents devant de la vinguda del rei a Catalunya, en aquest paragraf: «Tampoc es cert que l'èxit del viatge reial fos brollat, ab exclusió del catalanisme. Cal recordar que'ls homes que actualment continuen en la «Lliga Regionalista» comensaren ja aleshores a definir la seva actitud favorable al regisme, quan era prou forta la resistència dels seus companys avui constituïts en servei actiu o de reserva a la Esquerra catalana». La negació de *La Veu* a lo afirmat per l'Ossorio, resolt ab claretat, pera'ls que tenien dubtes, respecte les poc clares actituds en les rebudes de'l Quefe del Estat y les relacions ab el partit conservador dels homes de la «Lliga Regionalista», car diuen que de molt temps tenien el pròpósit de donar el pas de reconeixer el regisme actual, malgrat es portessin ab estridencies y amenessin ab els punys closos.

La depressió del sentiment nacionalista que

avui se observa a causa de haver-se fet més la política dels partits espanyols que política catalana, l'Ossorio ho atribueix a les habilitats de'n Maura y per lo tant a un triomf personal del quefe del partit conservador. Aquesta apreciació de l'Ossorio ens demostra la poca simpatia que per el Nacionalisme sent el partit conservador, quan al apareixer en decaïment el sentiment patriòtic en senten una satisfacció, es senyal que lo que desitjen, es l'anul·lació completa del agrupament que lluita pera'l reconqueriment de la personalitat de Catalunya.

Aquesta conferencia estudi del problema català, que'l Ossorio digué que vol resoldre a l'espanyola y els punts de contacte que nosaltres no veïem, y que'l orador digué hi havien entre les darreres manifestacions de'n Cambó a Tarragona, Girona y Reus y les de'n Maura durant el període solidari, ens fan considerar, que lo que prepara el partit conservador, si quelcóm prepara, pera donar satisfacció als seus futurs aliats, els regionalistes catalans, no será res més que una simple descentralització administrativa que pot ser tingui la virtut d'il·lusionar a alguns catalans.

No tenen per ara, els homes del centralisme, desit de resoldre'l problema català, que no curaran pas ab paliatius decentralisadors, sinó concedint a Catalunya lo que com a nacionalitat li pertany.

En Canalejas es digne successor del que fou hàbil quefe del partit lliberal, en Sagasta, per la manera ràpida que soluciona les molt sovint repetides crisis ministerials que's veu obligat a plantejar.

A principis d'aquesta setmana vá plantejar-se la crisi que feia dies es veia inevitable, que no ha ocasionat un cambi de situació perquè el Rei, sense consultar als quefes dels partits dinàstics, tornà a confiar el poder an en Canalejas, que formà desseguida nou ministeri, substituint el de Foment, Instrucció y Hisenda y cubrint la de Gracia y Justicia que ell fins ara havia desempenyat. La caiguda dels tres citats ministres anteriors, tothom la tenia descomptada per lo molt descalabrats que varen sortir dels darrers debats parlamentaris. Lo que no's compren es que també no hagin fet caure la situació lliberal després que no ha fet res que demostrí el pas d'una situació, que's diu democràtica, per el govern, y que'ls projectes que ha convertit en llei han sigut una parodia de lo que tenien promés fer.

Els conservadors que, segons sembla, tenien molts desitjos d'entrar, a jutjar pels debats iniciats per ells en les Corts, s'hauran portat un bon engany.

Nosaltres, indiferents als governs que's succeïen perquè tots son iguals quan de coses catalanes es tracta, posarém fi a aquest curt comentari de la darrera crisi ab aquestes paraules: Fins un un'altra.

DE L'ARGENTINA ESTANT

No sé si al amable llegidor li serán o no grates les noves que vaig a donarli, qual coneixement, si bé que limitat, haurà ja segurament transmés el telégraf, pero si li plau enterarse del successos de la Xina aont difícilment hi tindrà ni tansols coneixences, mes deuen interessarli les noves d'aquestos païssos aont tants catalans hi han.

Desde'l dia 6 dels corrents hi ha efectiva una vaga general de maquinistes y fogainers de tots els ferro-carrils de la República. Demanen augment de sou y festa setmanal, segons crec. Les companyies, totes angleses, no accediren ni accedeixen y tots els bons oficis s'han estrellat contra aqueixa actitud.

El servei se fa tart y malament. Temps de cullita, les estacions y camps están abarrotats de blat, y ningú sab fins quan durará, portant una greu pertorbació en tots els ordres a tot el comerç del país, fent que estiga poc menys que paralisat a l'espectativa de la solució que per ara no's veu. Cert que les companyies han organitzat alguns serveis ab el personal que han pogut, pero aquest es tant reduït, que provoca protestes arren.

Hi han intervingut, d'una manera directa, el senador Villanueva que disfruta de grans prestijis, el Govern y fins se'n ha parlat en el Congrés. Per fi el Govern ha concedit a les companyies un temps màxim de fins al 15 de Febrer pera normalisar el servei y en cas contrari hi interindrà d'una manera directa.

La premsa y l'opinió en general està en favor dels obrers, que han observat una actitud seriosa y correctíssima. Públicament se diu que'l ministre d'Obres Públiques, senyor Ramos Mexia, està decididament en favor de les empreses y que'l ministre del Interior, senyor Gómez, es favorable a les aspiracions dels obrers. El president, doctor Sáenz Peña, home de pau, de reconegut clar criteri y enemic d'estridencies, posat entre dos focs, es de creure que procurarà fer donar una solució lo més possiblement equitativa an aquest assumpte que tants perjudicis ha causat y causa a tot el país en general y especialment al comerç, fent impossible tota transacció per la inseguritat de fetxa de les entregues.

A causa de les moltes pluges en el temps de la cullita del blat, no será aquesta tant extraordinaria com s'havia predit, si bé segons les estadístiques publicades será ben regular, major que la del any passat.

Estem abocats a un conflicte internacional sud-americà. Es ben sabut que tant en la República del Uruguay com en la del Paraguay, ben sovintment hi esclaten sagnantes guerres civils que causen greus perjudicis an aqueixos païssos. En la darrera, empró, passa de mida, doncs fa uns quants anys que no paren mai. Ara'ls uns, ara'ls altres, no hi ha govern possible y no fan més que enderrocar l'existent pera aixecar al que hi havia el dia avans.

Mentres aquestes qüestions han passat entre

ells aquí quedava la cosa: enrunant el seu país. Clar, que'ls païssos l'indants, Argentina, Uruguay y Brasil, veien passar y traspasar les llurs fronteres ara pels «gondristes», ara pels «jaristes» y su-ara pels «rojistes» pero feien com qui no ho vol veurer. En diaris argentins he llegit, en temps passats, escrits ben seriosos plens de sana doctrina aconselladora de la pau d'aquells esperits inquiets.

En aquestos moments, —ningú sab qui ho serà demà ni quant se sostindrà el que'l succeheixi— es president de la República el doctor Rojas, protegit obertament pel Brasil, no se sab ab quin fi, si bé hi ha qui suposa y ho argumenta en forma de provocar un conflicte ab l'Argentina.

Els rebels, els gondristes o sia els partidaris del ex-president Dr. Gondra s'han apoderat de gairebé totes les llanxes de guerra tenint poc menys que assetjades a les forces del govern, y el general Jara, ab les seves forces està vegetant també en espera d'una oportunitat pera tornar a apoderarse del govern.

Els brasilenys diuen que l'Argentina protegeix al doctor Gondra. Potser sigui aixís, pero fins ara no s'ha pogut provar cap cas.

Segui per aquesta presunció, sia per lo que's vulga, lo cert es que les tropes del govern del Paraguay dispararen sense solta contra una embarcació de guerra argentina que's trobava en aigües paraguayes per si's presentava el cas d'haver de protegir les vides y interessos del seus súbdits allà residents. L'Argentina reclamà per la via diplomàtica y se diu que'l govern del doctor Rojas contestà en forma depressiva a la nota del govern argentí. Aleshores aquest govern presentà un «ultimátum» que devia esser contestat a les vintiquatre hores y com que no fou correspost l'Argentina ordenà al seu embaixador en La Asunción, senyor Martínez Campos, que's retirés junt ab el personal de la legació, com aixís s'ha fet.

¿Quin serà el final? Es difícil de preveure. Per sa part el govern argentí ha enviat més vaixells de guerra cap al Paraguay, com també el Brasil n'hi envia més havent un d'aquestos, el «Tamoyo», embarrancat en el riu Paraná y renunciat el sen comandant a rebre auxiliis que li oferiren autoritats argentines, aussilis que demanà a Montevideo.

La premsa d'aquí, en general, se plany de la dissort del poble del Paraguay, lamentant la trista situació a que l'han portat els seus polítics y se demanen mides enèrgiques, si bé obrant serenament.

Es ben cert que la conducta del govern del doctor Rojas en la seva deplorable situació política es ben extranya, tant, que fa possible la creencia d'algun agent que'l mogui y per aixó troven l'ambient ben preparat els empenyats en fer creure que la diplomacia brasilenya cerca un conflicte ab l'Argentina.

En aquests moments, empró, crec difícil cap complicació major, car el Brasil prou feina té també en les seves qüestions interiors que han arribat

fins a bombardejar per les forces del Estat la ciutat de Bahía.

Ben difícil de resoldrer considero aquesta situació, tant més quant el govern del Paraguay ab prou feines pot parlar més que'n nom propi.

L'admosfera està molt caldejada.

Malgrat tot aixó, confio que'l president de la República Argentina, doctor Roc Saenz Peña, de tant clar criteri, una vegada més triomfarà com hábil diplomàtic y a ben segur que'l poble del Paraguay li agrairia fortament si trovés el medi d'acabar ab aquelles lluites sangnantes, fenthi possible un govern durader.

FRANCISCO X. CASALS.

Buenos Aires, 30 Janer, 1912.

RÀPIDES

MILLORES.

Quan teniem la carretera desempedrada y estava intransitable, l'immensa majoria de veïns de la mateixa se lamentaven vivament de l'abandono en que's tenia aquesta via principal, y a fi d'evitar-se molesties y desitjant contribuir al embelliment de Badalona, van oferirse, bastants d'ells, a sufragar els gastos del camvi dels *bordillos* quan l'empedrament fos un fet. Empró l'Estat ha adoquinat la carretera y no s'ha fet el referit camvi, no haventse necessitat, per aqueix motiu, el concurs dels propietaris de cases situades en la mateixa ni dels seus veïns; aixís es que, han gosat d'un benefici rellevats de cap sacrifici material per la seva part.

Confiant en que dits propietaris no han perdut el desitj de col·laborar a tot lo que sia una millora en la carretera seria de ben elogiar de que entre tots comprassin un carro pera escombrarla, que prou s'ho mereix, ja que aviat ni empedrada semblarà; fentse càrrec d'aquest servei el Municipi.

ELS CICLISTES Y EL FOOT-BALL

El sport té les seves ventatjes, per cert ben apreciables, y es d'elogiar que en nostra ciutat hagi augmentat tant l'afició al mateix, doncs a no tardar tindrem una joventut sana y forta, ja que'l sport es un bon medi pel desenrotlló físic.

Pero aquestes costums heléniques de vegades degeneren en monomanies y aixís veiem con n'hi han que a tota hora juguen a foot ball al mitj del carrer, en la plassa, en el passeig, en greu perill de tot el vidre dels voltants y dels pacients viants que si no s'emporten un cop de pilota, se'n enduen un cop de peu.

Y els ciclistes en un afany obsessiu de no abandonar la bicicleta o per estalviar-se certes molesties que proporciona el passar pel lloc degut, corren impunement per les aceres poguent atropellar a grans y a petits.

Convindria que'ls empleats municipals s'acostumessin a pendre'l número d'aquets *sportmen* y que se'ls apliqués un bon correctiu.

EXPRES.

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ ORDINARIA DEL DIA 11 DEL CORRENT

Comensà a dos quarts de nou, ab assistència de tots els regidors, presidits per l'Alcalde en Martí Pujol.

Després de llegida l'acta de la sessió anterior, en Casas demana la paraula y manifesta que n' l'esmentada sessió havia negat lo dit per en Nadal, de que ell havia votat contra la creació de la nova plassa d'auxiliar de Secretaria. L'únic element de prova que tinc, va dient, es el periódic «GENT NOVA», que fou l'únic que ressenyà la sessió de la Junta de Vocals Associats, car un altre *Juventud Rebelde*, hi feia sols alguns comentaris.

Llegeix a continuació el trós del nostre periódic que parla d'aquesta qüestió, y acaba demanant se fassin constar dites manifestacions en l'acta pera desvaner els dubtes que hi hagin.

En Serra demana que s' digui la fetxa precisa, y en Casas li contesta que es «GENT NOVA» del 30 de Desembre últim, parlant a continuació en Nadal, qui s'excusa en que l'acta ho deia, empró que ara creu lo que ha manifestat en Casas y que l'acta deu estar equivocada, dient, además, que aquesta es ja aprovada. Demana al mateix temps, que s'hi fassi constar lo dit per en Casas en la sessió passada, de que la Comissió de Foment no havia resolt lo de la Vda. Villuendas, perque havia el passat Ajuntament arribat a un grau tal de descomposició, que una Comissió estava sols composta de un individu.

En Casas replica que no ha firmat encara l'acta de la J. de V. A. y que li plau molt que's fassi constar en acta lo demanat per en Nadal. A continuació repeteix aquelles paraules, acabant posant-se a disposició de tots els regidors de la majoria que vulguin discutir les causes que porien l'esmentat estat de descomposició.

S'aprova l'acta ab les manifestacions d'en Casas y en Nadal.

—Se concedeixen els permisos demanats per en Victorià Borrás y en Josep Giró.

—S'aprova, a proposta de la Comissió de Governació la rasant del carrer de Latrilla y s'acorda també la compra de llits y abrics pera la Casa-Ampar.

—S'aprova, després de breus paraules d'en Nadal, obrir un concurs pera una contracta per la conservació y reparació de les línies elèctriques del fluit que suministra la Companyia del tramvia per illuminar la carretera.

—Passen a les respectives Comissions les instancies presentades per en Jaume Martí pera instalar un alàmbic en sa fàbrica; altres d'en Juli Garré n'Eugeni Laborda, na Josepa Isern, en Josep Estapé, en Eduard Biayna, na Maria Niubó, en Rafel Padrós, en Jaume Bachs y na Josepa Giró, sobre obres, y un altre d'en Francesc de P. Viader, sollicitant establir una clínica odontològica gratuita, mitjansant que l'Ajuntament pagui els gastos d'instalació y se'l subvencioni.

—S'acorda retornar pera que'l puguin rectificar, a la «Societat Energia Eléctrica de Catalunya» el seu projecte presentat en 19 de Janer últim.

—S'aprova la recaudació de Consums del mes passat, que es d'un total de 33,654'71 pts., ab un lliquit de 15,077'11 pts.

—Se queda enterat del estat comparatiu de la recaudació general del mes passat, ab la d'igual mes de l'any anterior. La d'aquest any es de pessetes 23,599'04 ó siga 918'66 pessetes menos que l'any passat.

—S'aproven les nómines de la brigada eventual de la passada setmana; els jornals ascendeixen a 1,209 pts. y els carros a 144 pts.

Tornemhi.—En Serra demana a n'en Casas que espliqui les causes de la descomposició del anterior Ajuntament, pera aclarir y sapiguer quin sentit tenen.

En Casas diu que si la majoria provoca un debat n'aquest sentit l'acceptarà, empró no vol esser ell qui el provoqui. Fa referencia a un periódic local (se referei a *Sol Ixent*) que segueix les aspiracions de la majoria, el qual les ha tergiversades.

En Serra insisteix, afegint que el fet d'haver en Nadal tingut interès de fes constar dites paraules, sembla que's fet a posta per lo que diu dit periódic.

En Nadal contesta que no hi ha donat l'alcanç que creuen, car no ha fet referencia a cap periódic. Repeteix lo que va dir respecte lo de l'instancia de la Vda. Villuendas.

En Casas li replica que ara es tot l'Ajuntament el que actua, y en Nadal torna a parlar y surt ab un altre assumpte que, segons ell, va resoldres l'any passat ab molt de retrás. Es refereix a la compra d'una acuarela d'en Brunet.

En Casas li fa veurer que no te paritat un assumpte ab l'altre. Esplika el tramit del darrer, y en quan a n'el de la Vda. Villuendas, diu que l'anterior Comissió de Foment, si l'hagués resolt, no ho hauria fet segurament ab tanta lliberalitat.

En Padrós Vidal observa que's desvia l'assumpte, afegint que en Nadal ha tingut interès de fer constar unes paraules que sense explicació impliquen una acusació per l'anterior Ajuntament. Prega que pel bon nom dels regidors del bien passat, se digui d'aont provenia aquella descomposició.

En Nadal, en Serra y en Casas tornen a parlar de lo d'en Brunet, afegint el darrer, tornant al assumpte, que no's partidari de retreuer lo passat puig sols el mira com una ensenyansa per l'avenir; tem que's succeís com a la dona de Lot, que mirant enrera va tornar-se estatua de sal. Manifesta que no vol esser ell el qui planteji aquesta qüestió, empró si la majoria la suscita no la defugirá y parlarà ab la deguda extensió.

En Padrós Vidal insisteix en que's puntualisi d'aont venia aquell estat de descomposició, puig's en ha fet molt de plat; y a continuació fa veurer que la majoria no vol abordar aquesta qüestió perque, segurament, portaria un qua que no's convé.

En Casas repeteix que no vol plantejarla, afegint que l'istoria parlarà de les causes, puig els periódics ho han ja comentat. Considera que aquets debats son per forza y estérils, y creu que no es oportú ni convenient que ells el provoquin, sino que ha d'esser la majoria. En aquest cas, diu, l'acceptaria ab molt gust.

Intervé en Costa, qui diu que com a regidor del Ajuntament passat ha de manifestar qu'els causants de la sudita descomposició, si es que n'hi havia, s'assenten en el actual Consistori. Sembla, va dient, que en Nadal abundi en les mateixes consideracions d'un periódic local, sobre lo de les paraules d'en Casas o que sigui l'inspirador dels seus articles. Manifesta qu'els causants apelaren a tots els medis, aludint com a principal causant a n'en Doménech Galcerán, qui després de fer una denuncia y haver trovat aculliment en la minoria radical, va retirar-se sense provar res de lo que havia denunciat. (*En Doménech Galcerán se torna groc, empró, com sempre, calla.*) Segueix en Costa, y aludeix també com a causant a n'en Pujol, y demana a continuació a n'en Nadal que espliqui l'alcanç de la seva petició al fer constar en acta les paraules d'Casas, puig sembla que aquell té interès sempre

de parlar del anterior Ajuntament pera desprestigiarlo, y aixó suposaria per part de la majoria, que ho consent, obrar ab mala fe.

En Nadal nega aixó darrer, afegint que no ha donat més alcans a la seva petició que'l que hi donà en Casas al pronunciar dites paraules.

Parla en Casas després puntualisant lo darrerament dit per en Nadal, y acaba repetint que's posa a disposició de la majoria pera discutir en tots els terrenos les causes de la descomposició del anterior Ajuntament.

El president dona per acabat l'incident y en Doménech Galcerán respira.

—**Moció**—En Costa demana que's miri de legalisar la plassa d'inspector d'obres, puig ja hi ha consignació en el pressupost actual.

Li contesta en Miralles, rectificant a continuació abdos, quedant en que s'en ocuparan en la Comissió.

Precs.—En Casas excita a la Comissió de Governació a que activi l'instalació del laboratori, puig s'acosta l'època de perill. També demana es reformi la rasant de les aceres del carrer del Carme, y que s'activi la reforma de la Plassa Mercat, construint el nou rengle de peix que está ja acordat.

La presidencia contesta que traslladarà aquests precis a les Comissions respectives.

S'aixeca tot seguit la sessió.

NOVES

CENTRE CATALANISTA «GENT NOVA».—A causa del gran Concert que tindrà lloc a l'Orfeó Català, s'ha tingut de suspendre la festa folk-lòrica anunciada pera demà, per formar part de dit orfeó, en Francesc X. Pons que habia de pendre part a l'esmentada festa.

Teatre.—El vinent diumenge dia 24 del corrent tindrà lloc en nostre Centre una extraordinaria funció a càrrec de l'Agrupació «Germanor» de Barcelona que dirigeix en Pere Casals. Se representarà l'hermós drama en tres actes del distingit dramaturg n'Ignaci Iglesias, *La Resclosa* y el bonic saïnet d'en Ll. Puiggari, *Un crim sensacional*.

Per encàrrecs al conserge.

PRO SERVEI MILITAR VOLUNTARI.—En l'Associació Nacionalista Catalana tingué lloc el dissapte prop passat, l'anunciada reunió d'entitats pera empendre la campanya a favor del servei voluntari.

Se nomenà una Comissió que dugui a terme la projectada campanya, la qual la componen les entitats: «A. N. C.», «Associació Catalana de Beneficència», «Unió Catalanista», «Associació Protectora de la Ensenyansa Catalana», «Centre de Lectura de Reus», Orfeó «Nova Catalonia», «U. F. N. R. del districte III», «U. F. N. R. del districte IV», «Ateneu Obrer del districte III», «Centre Social del Poble Nou» y «Renaixement».

ERRADA.—En el número prop-passat va aparèixer una errada en l'Estat de comptes de les Conferències de Sant Vicens de Paul, debent correspondre el de la secció d'homes al de les dones y viceversa.

EN LLIVERTAT.—Han sigut indultats y posats en llibertat els periodistes Sagristà y Pahissa que sufrien condemna per la Llei de Jurisdiccions.

DEL CRIM MISTERIÓS.—Segueix en el misteri l'identificació del cadavre trovat a últims de Janer en el Torrent de «càn Grau» terme de Badalona, y les causes que determinaren la seva mort.

Les diligències realitzades pel Jutjat de la Concepció no han donat cap resultat fins al punt de que, segons se diu, agotats tots els medis de investigació, aviat haurà de donarse el sumari per clòs.

«**Les mellors aigües alcalines Vichy Hôpital (estómac), Vichy-Célestins (ronyons), Vichy-Grande-Grille (fetze), son insubstituïbles.**

Refuseu tota imitació.

COS MÈDIC.—Aquest Cos ha prestat durant el passat mes de Febrer el següents serveis:

Dispensari, 106; Domiciliaris, 152; Sanitaris, 1; Socorro accidents, 14; Forenses, 10 y Varis 7.

Festivitat de Sant Josep

Gran assortit en dolços, ramillets y cistelles arreglades; especialitat en biscuits de la reina, palos, prussians y Rosques de Chantilly.

Per encàrrec: crema a la vainilla y al Chantilly Champansys, vins y licors.

Se serveix a domicili

Colmado Lligoña-Plassa Mercat 17

CAIXA D'ESTALVIS.—Durant l'última setmana la Sucursal a Badalona de la *Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis* ha rebut per imposicions la quantitat de 8.948 ptes. y ha pagat per reintegres 5 333 ptes havent obert 8 llibretes noves.

La prop-venenta setmana estarà de torn el vocal Reverd. Ecónom de Santa Maria.

«**Demaneu Sal Vichy Etat pera begudes. Comprimit Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen.**

Refuseu tota imitació.

«**PICAROL.**»—Dilluns vinent vigília de Sant Josep tindrà lloc en aquest teatre per una notable companyia d'òpera dirigida pel mestre Puig, la representació de l'òpera italiana *Il Trovatore*.

CASAMENT.—Dilluns d'aquesta setmana varen contraure matrimoni en l'Església de Sant Josep de aquesta ciutat, nostre particular amic en Félix Vilà Vidal ab la simpática senyoreta na Angelina Marimont y Vidal.

Nostra enhorabona als contraients a qui desitjem una interminable lluna de mel.

FELICITACIÓ.—Nostre bon amic En Pau Rodón y Amigó, Director de l'Escola de Teixits de nostra ciutat, ha sigut nomenat Vispresident de la Comissió de Cultura tècnica y Art Industrial del Congrés Regional d'Ateneus y Associacions de Cultura que

tindrà lloc el pròxim mes de Maig en Vilanova y Geltrú.

Felicitem al amic Rodón per aquesta nova distinció.

L'important revista il·lustrada **EL HOGAR Y LA MODA** el dia 7 del corrent començà a publicar la interessant novel·la de Jordi Ohnè, **EL DOCTOR RAMEAU**.

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS.—El corresponsal d'aquesta benemèrita entitat, en C. Bigas y Munné, està repartint el tercer volum corresponent al propi passat semestre, resultant ésser una extensa novel·la d'unès 400 pàgines original del pulcre escriptor J. Pous y Pagès, *La vida y la mort d'en Jordi Freginals*.

Dit corresponsal està autorisat, també, pera facilitar an els inscrits a la S. C. d'E ab rebaixa de preu, la discutida narració del refinat escriptor Prudenci Bertrana, *Josafat*.

CENTRE BADALONÍ.—Demà a dos quarts de quatre de la tarda se posaran en escena les comedies *Zaragüeta* y *Los Hugonotes* per la Secció dramàtica d'aquest Centre. Els entre-actes seran amenisats pel acreditat «Quintet Artistic» d'aquesta ciutat.

Per encàrrecs de les localitats dirigir-se al consorje del esmentat Centre.

ANUNCIS OFICIALS

Por el presente se advierte a todas las personas a quienes pueda interesar, que el día diecisiete del actual, a las once de la mañana, tendrá lugar en

el Salón de Sesiones de estas Casas Consistoriales, el fallo de los expedientes de exención legal de los mozos del actual Reemplazo y el de las revisiones de los de 1909, 1910 y 1911.—Badalona 11 de Marzo de 1912.—El Alcalde, *Martín Pujol*.

Don Jaime Martí Cabot, vecino de la presente y domiciliado en la misma, calle de Lluch núm. 82, ha acudido a este municipio en solicitud de permiso para instalar un alambique de 400 litros de capacidad en su fábrica de licores de la calle Real núm. 199 de esta ciudad.

Los propietarios y los vecinos que se consideren perjudicados con la instalación de que se trata podrán presentar las quejas debidamente formuladas y documentadas en el Negociado de Obras de esta Corporación dentro el plazo de quince días contados desde el siguiente al de la inserción del presente anuncio en el «Boletín Oficial» de la provincia, pasados los cuales no se admitirá ninguna y se resolverá conforme proceda.—Badalona 12 de Marzo de 1912.—El Alcalde, *Martín Pujol*.

Se avisa que los que deseen encargarse del servicio de conservación y reparación de las líneas eléctricas que suministran fluido para el alumbrado del municipio, pueden presentar proposiciones en la Secretaría de este Ayuntamiento hasta el día 22 del actual, en cuya oficina está de manifiesto el pliego de condiciones.—Badalona 12 de Marzo de 1912.—El Alcalde, *Martín Pujol*.

Imp. Vda. Badía, Dr. Dou, 14—Barcelona.

CINE DORÉ ★ TEATRE ★ CERVANTES

Carrer den Prim. — BADALONA

GRANS Y COLOSSALS DEBUTS PERA ELS DIES 16, 17, 18 y 19 DEL CORRENT

DEBUT dels sens rival duettistes

LOS AMERICANITOS

monologuistes, dialoguistes, còmics-lírics, tanguistes, Rumbas, garrotins, farrucas etc. **NOVA A ESPANYA**

LUXOSA PRESENTACIÓ

DEBUT de la hermosa y notable coupletista

★★★★★★ BELLA BETINA ★★★★★★

la cual cantará lo mejor de son extens repertori.

Ultims dies a petició de varis de nostres assiduus favoreixedors, de la gentil y hermosa consonetista y primera tiple.

≡ JOSEFINA DEL CAMPO ≡

ab ses precioses cansons y al mateix temps cantará couplets d'actualitat.

Alternarán ab dites atraccions hermosos estrenos de pelícoles

Pera els dies 23, 24 y 25 GRANS DEBUTS